

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ตรีัง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา
2532101 สังคมวิทยาชนบทและเมือง Rural and Urban Sociology
- จำนวนหน่วยกิต
3(3-0) หน่วยกิต
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
อ.นบ ศรีจันทร์
- ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 2/2556 ชั้นปีที่ 3 ภาคปกติ
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
หลักสังคมวิทยา
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
- สถานที่เรียน
อาคาร ดุสิตตรีัง ห้อง DT42 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ตรีัง
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
25 ตุลาคม 2556

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความหมาย และขอบเขตของสังคมวิทยาชนบทและเมือง
2. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในส่วนประกอบต่าง ๆ ของสังคมวิทยาชนบทและเมือง
3. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในที่มา รูปแบบ ของสังคมวิทยาชนบทและเมือง
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานจริง

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้เกี่ยวกับสังคมวิทยาชนบทและเมืองที่มีกระบวนการความคิดที่สามารถนำไปสู่การประยุกต์ในบูรณาการในสาขาวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการพัฒนาประเทศในทุกๆระดับ

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายของคำว่า สังคมวิทยาชนบทและเมือง ความหมายของชุมชนแบบชนบทและเมือง ลักษณะสังคมชนบทและเมือง ด้านนิเวศวิทยา ประชากร การอาชีพ และเศรษฐกิจ สถาบันสังคม กลุ่มและองค์การทางสังคมลักษณะค่านิยม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ชนบทเป็นสังคมเมือง ปัญหาและการแก้ไขปัญหาของสังคมชนบทและสังคมเมืองการวางผังเมือง

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย การฝึก	สอนเสริม	ปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 45 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็น

รายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษา
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- การมีจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญสังคมที่ดี และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและต่อสังคมส่วนรวมการเป็นแบบอย่างการประพฤติปฏิบัติตนในฐานะนักรัฐประศาสนศาสตร์ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมต่อผู้อื่นในสังคม

1.2 วิธีการสอน

- การยกตัวอย่างและกรณีศึกษา (Case Study)
- การอภิปรายร่วมกัน (Group Discussion)
- การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง (Self-study)
- การเชิญวิทยากรภายนอก

1.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการณ์ปฏิบัติตนของนักศึกษา
- การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- เข้าใจความหมาย ของสังคมวิทยาชนบทและเมือง
- มีความเข้าใจแนวความคิด ความหมายของชุมชนและเมืองลักษณะสังคมชนบทและเมือง
- มีความเข้าใจ ด้านนิเวศวิทยา ประชากร การอาชีพ และเศรษฐกิจ สถาบันสังคม กลุ่มและองค์กรทางสังคม ลักษณะค่านิยม
- มีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ชนบทเป็นสังคมเมือง ปัญหาและการแก้ไขปัญหาของสังคมชนบทและสังคมเมืองการวางผังเมือง

2.2 วิธีการสอน

- การบรรยายประกอบสื่อ
- การยกตัวอย่างและกรณีศึกษา (Case Study)
- การอภิปรายร่วมกัน (Group Discussion)
- การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง (Self-study)

2.3 วิธีการประเมินผล

- การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
- แบบฝึกหัดและทำกิจกรรมตามที่มอบหมาย
- การสอบเพื่อประเมินความรู้

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
- สามารถวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาตนเอง

3.2 วิธีการสอน

- การบรรยายประกอบสื่อ
- การยกตัวอย่างและกรณีศึกษา (Case Study)
- การอภิปรายร่วมกัน (Group Discussion)
- การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง (Self-study)

3.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการณ์ปฏิบัติตนของนักศึกษา
- การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- ความสามารถในการทำงานเป็นทีม
- ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- ความรับผิดชอบต่อบทบาทภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4.2 วิธีการสอน

- การบรรยายประกอบสื่อ
- การยกตัวอย่างและกรณีศึกษา (Case Study)
- การอภิปรายร่วมกัน (Group Discussion)
- การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง (Self-study)

4.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการณ์ปฏิบัติตนของนักศึกษา
- การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ด้านสังคมวิทยาชนบทและเมือง
- ความสามารถในการถ่ายทอดความด้านสังคมวิทยาชนบทและเมือง
- ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

5.2 วิธีการสอน

- การบรรยายประกอบสื่อ
- การยกตัวอย่างและกรณีศึกษา (Case Study)
- การอภิปรายร่วมกัน (Group Discussion)
- การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง (Self-Study)

5.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการณ์ปฏิบัติงานของนักศึกษา
- การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน	3	- แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษา และแนะนำเอกสารประกอบการสอน วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
2	บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้น	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
3	บทที่ 2 ลักษณะทั่วไปของสังคม ชนบทและเมือง	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาเมืองและชนบท	อ.นบ ศรีจันทร์
4	บทที่ 2 ลักษณะทั่วไปของ สังคมชนบทและเมือง	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
5	บทที่ 3 การตั้งถิ่นฐานและด้าน นิเวศวิทยาของชนบทและเมือง	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
6	บทที่ 4 ลักษณะของประชากร	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์

			- ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง - นักศึกษาทำการศึกษาลักษณะ ประชากร	
7	สอบกลางภาค	1.5		อ.นบ ศรีจันทร์
8	บทที่ 4 (ต่อ) การกระจายตัว ของประชากร	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
9	บทที่ 5 ครอบครัวยุคใหม่	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
10	บทที่ 5 ครอบครัวยุคใหม่	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
11	บทที่ 6 การเปลี่ยนแปลงและ กระบวนการเป็นเมือง	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
12	บทที่ 6 การเปลี่ยนแปลงและ กระบวนการเป็นเมือง	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์

13	บทที่ 7 แนวทางการพัฒนา ชนบทและเมือง : ประมวลจาก แผนพัฒนา	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
14	บทที่ 7 แนวทางการพัฒนา ชนบทและเมือง : ประมวลจาก แผนพัฒนา	3	- นักศึกษาทำการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา ชนบทและเมือง - ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง	อ.นบ ศรีจันทร์
15	บทที่ 8 แนวคิดร่วมสมัยในการ พัฒนาชนบทและเมือง	3	- ฉายสื่อการสอนประกอบคำบรรยาย วิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง - แบ่งกลุ่มนักศึกษา อภิปรายเนื้อหา และนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อศึกษา แนวความคิดเรื่องแนวคิดร่วมสมัยใน การพัฒนาชนบทและเมือง - ให้นักศึกษาทำการศึกษาท้องถิ่นของ ตนเองในกระบวนการของการเกิด เมือง และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็ นเอกลักษณ์ที่น่าภูมิใจ - อาจารย์บรรยายสรุป - อาจารย์สรุปเนื้อหาทั้งหมด	อ.นบ ศรีจันทร์
16	สอบปลายภาค	1.5		อ.นบ ศรีจันทร์

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการ เรียนรู้	วิธีการ ประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	ทดสอบความเข้าใจ ลักษณะ ประชากร	การทดสอบ ย่อย	6	10 %
2	เนื้อหา สัปดาห์ที่ 1-6	สอบกลาง ภาค	7	20%
3	ทดสอบความเข้าใจ แนวคิด ร่วมสมัยในการพัฒนาชนบท และเมือง	การทดสอบ ย่อยและ รูปเล่ม รายงาน	15	30%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

เอกสารประกอบการเรียนการสอน

สังคมวิทยาชนบทและเมือง ขวลิขิต สวัสดิ์ผล

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

-

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หลักสังคมวิทยา.สุพัตรา สุภาพ

ทฤษฎีสังคมวิทยา.สุภาวงศ์ จันทวานิช

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ มีดังนี้

- การทดสอบผู้เรียนด้วยการทำแบบทดสอบ
- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- ผลการเรียนของนักศึกษา
- การทบทวนผลการเรียนรู้จากในห้องเรียน

3. การปรับปรุงการสอน

- การวิจัยในชั้นเรียน
- จัดสัมมนาการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- การวิเคราะห์ผลการเรียนด้วยหลักสถิติทางมาตรฐานการศึกษาและแบบสังเกต

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี เพื่อให้สอดคล้องเนื้อหาวิชาสังคมวิทยาชนบทและเมือง